

سیستم یارانه‌ای فعلی، حامی ثروتمندان است

تلفیق تراژدی و کمدی در نظام توزیعی ایران

پس از ابلاغ سیاست‌های کلی تامین اجتماعی، مباحث اقتصادی و اجتماعی حول این ابلاغیه و بندهای آن آغاز شده است. یکی از مواردی که در این رابطه بیش از سایر مفاد جلب توجه کرده است، بحثی است که با سطوح دیگر اقتصاد کشور ارتباط تنگاتنگی دارد و آن هم بند ششم ابلاغیه یعنی تاکید بر هدفمندسازی یارانه‌ها با تاکید بر کاهش شکاف طبقاتی و تحقق عدالت اجتماعی است. «وحید شقاقی» کارشناس اقتصادی و استاد دانشگاه تربیت مدرس تهران، در این رابطه ضمن انتقاد از شیوه توزیع یارانه‌ها در سال‌های اخیر به این‌ها گفت: اقتصاد ایران حداقل با پنج ابرچالش در دهه پیش رو مواجه است که یکی از آنها بحث شکاف طبقاتی و توزیع نامتوازن ثروت است که منجر به فقر بیشتر می‌شود. مطالعات ما ثابت کرده که در ابتدای دهه ۱۳۹۰ ضریب جینی (به عنوان شاخص اصلی سنجش شکاف طبقاتی در کشور) حدود ۰.۳۶ بوده و در پایان این دهه یعنی در ابتدای سال ۱۴۰۰ بیش از ۰.۴۱ بوده که اگر این رقم را ۰.۴۵ عبور کند، کارشناسان آن را یک مرز هشدار در همه جای دنیا ارزیابی می‌کنند که در آن صورت ممکن است رویدادهای ناگواری رخ دهد. یکی از اصلی ترین مسائلی که در ایران پیرامون علل افزایش این شکاف‌های طبقاتی مطرح است، بحث توزیع ناموزون و نامتناسب یارانه‌ها در کشور است.

وی با بیان اینکه «در ابتدای دهه ۹۰ جمعیت زیر خط فقر مطلق کشور ۱۱ درصد بوده که این رقم در پایان سال ۱۴۰۰ به بالای ۲۵ درصد رسیده و از هر ۴ ایرانی یک نفر زیر خط فقر مطلق است»، افزود: بی ثباتی زیادی در نظام یارانه‌ای کشور داریم که به تشدید فقر و شکاف طبقاتی می‌انجامد. ماهیانه بیش از ۲۳۰ هزار میلیارد تومان یارانه در حوزه‌های مختلف می‌پردازیم که بیش از ۷۰ درصد این یارانه پنهان به دود هک بالای ثروتمند جامعه می‌رسد که اقلیتی محض هستند. در حقیقت ما چیزی به نام نظام یارانه‌ای حامی فرودستان

و متوسط‌ها نداریم. این در حالی است که در همه جای دنیا یارانه برای اقشار فرو دست است اما شکل توزیع یارانه در کشور ما حامی ثروتمندان است.

بی ثباتی زیادی در نظام یارانه‌ای داریم که به تشدید فقر و شکاف طبقاتی می‌انجامد. ماهیانه بیش از ۲۳۰ هزار میلیارد تومان یارانه در حوزه‌های مختلف می‌پردازیم که بیش از ۷۰ درصد این یارانه پنهان به دود هک بالای ثروتمند جامعه می‌رسد

یارانه‌ها

به فرو دست ترین لایه‌ها نمی‌رسد شقاقی با تاکید بر اینکه «تجربه ارائه یارانه پنهان در بحث ارز باعث شد که در فقدان نظارت دولت، برخی ارز دولتی رابه قیمت آزاد در داخل بفروشدند و سود آن را از کشور خارج کنند». گفت: شکل توزیع یارانه توسط دولت‌ها در ایران معمولاً باعث شکاف طبقاتی و تضییع عدالت اجتماعی شده و نظام توزیعی آن بیشتر هم تراژدی است و هم کمدی لایه‌ای معنا که ما به بسیاری از بنگاه‌های اقتصادی آب، برق، سوخت، زمین رایگان و کارگر ارزان می‌دهیم تار از حاصل از صادرات تولیدات آنها را وارد صندوق ارز نمیای کنند ولی باز هم دور از چشم دولت ارز را وارد بازار آزادی می‌کنند. این در حالی است

در ابتدای دهه ۱۳۹۰ ضریب جینی حدود ۰.۳۶ بوده و در پایان این دهه یعنی بیش از ۰.۴۱ بوده که اگر این رقم از مرز ۰.۴۵ عبور کند، آن را یک مرز هشدار ارزیابی می‌کنند که در آن صورت ممکن است رویدادهای ناگواری رخ دهد

منابع ارزی ایران و همچنین قبل از مه‌ار تورم لحام گسیخته‌ها موجود، هر اقدامی در جهت جراحی نظام یارانه‌ای موجود (که ضروری هم هست) آسیب‌های به شدت ویران کننده‌ای دارد. وی با بیان این نکته که در سال‌های ۸۷ و ۸۶ نیز اقداماتی در جهت هدفمندسازی یارانه‌ها و جراحی صورت گرفت، تصریح کرد: در آن سال تحلیل این بود که به جای دادن یارانه به تولید کننده یا ارائه سوبسید روی مصرف کالاها، این یارانه را مستقیم به کل جامعه به صورت کاملاً برابری بدهیم. این طرح البته بعداً تبدیل به قانون شد و قرار این بود که سود حاصل از اجرای این طرح برای ارتقای فناوری و توسعه بنگاه‌ها اختصاص یابد که اساساً این اهداف محقق نشد. بحث یارانه نقدی نیز قرار بود متناسب با درآمد خانوارها توزیع شود ولی دولت احمدی‌نژاد آن را به کلیه افراد جامعه اختصاص داد و بخش غیر نقدی یارانه‌ها که بحث کالا برگ بود، رانیز عملاً از این برنامه حذف کرد. این طرح اساساً یک مبلغ ۴۲ هزار میلیارد تومانی ثابت را ایجاد کرد که در همان زمان نیز تاثیر شگرفی بر جای نمی‌گذاشت. ضمن اینکه بانک اطلاعاتی لازم برای اجرای این طرح نیز تا آخر فراهم نشد. شقاقی با تاکید بر اینکه «حتی عدد پرداخت یارانه

نقدی نیز بنا بر قانون در سال‌های اخیر تغییر نکرد»، ادامه داد: این اقدام یارانه‌ای نیز مانند بسیاری از اقدامات اقتصادی دیگر در میانه کار خود رها شد و به اهداف خود نرسید. اکنون نیز وقت اصلاح نظام یارانه‌ها نیست. این امر یک ضرورت است که در ابلاغیه نیز بر حسب همین ضرورت مطرح شده اما مادام که شرایط لازم تورمی و بودجه‌ای وجود دارد، اجرای این طرح اصلاحیه صلاح نیست زیرا در شرایط بی ثبات و ملتهب اساساً نباید چنین اقدامی کرد.

هدفمندسازی یارانه‌ها به بهبود شرایط کارگران منجر نخواهد شد

این کارشناس اقتصادی با تاکید بر اینکه «در حال حاضر حذف یارانه‌ها از تولید و مصرف خود تورم بیشتر به همراه می‌آورد»، گفت: مدیریت کنونی و ظرفیت دولت فعلی توان اجرایی لازم برای انجام یک چنین پروژه بزرگی را ندارد. تیم اقتصادی دولت توان چنین کاری را ندارد و این یعنی مادر این جراحی از جراح کاردانی نیز بهره‌مند نیستیم لذا مادامی که یک شرایط پیش‌بینی پذیر در اقتصاد ایران حکم فرمانباش، نمی‌توانیم در این جهت و برای بهبود وضعیت گروه‌های فرو دست اجتماعی مثل کارگران و دیگران به اجرای هدفمندسازی یارانه‌ها چشم بدوزیم. وی در پایان در پاسخ به سؤالی مبنی بر اینکه «آیا می‌توان به جای یک شوک قیمتی و جراحی گسترده یارانه‌ای گام به گام و با برخی اقدامات مانند اعطای یارانه نان یا گوشت یا پرداخت کالا برگ شرایط را مدیریت کرد؟» توضیح داد: نظام یارانه‌ای همواره یک حاشیه عمده دارد و آن بحث فساد است. اجرای نامناسب و بدون بستن راه‌های بی ثباتی و فساد، خود چالش آفرین است. برای برخی کالاها ممکن است دولت به دلیل شرایط خاص کنونی اقدام به پرداخت یارانه مربوط به همان کالا یا کنترل شرایط تورمی انجام دهد و شاید بخواهد رقمی را به نام یارانه کالاهای راهبردی نان یا گوشت به همان یارانه قبلی سرپرستان خانوار اضافه کند اما تبدیل این سیاست به یک برنامه کلان و همه‌جانبه با یک جراحی و شوک گسترده قیمتی، آثار و عواقب بسیار ناگواری خواهد داشت لذا به نظر می‌رسد به صورت موقتی و جسسته و گریخته می‌توان برای عبور از تنگناهای اقتصادی موجود چنین اقداماتی را انجام داد.

باهره‌های سنگین از بانک رفاه کارگران دریافت می‌کند، گفت: کدام منطق اقتصادی یا سیاسی حکم می‌کند که تامین اجتماعی از دولت بیش از ۴۵۰ هزار میلیارد تومان طلب داشته باشد، اما دولت از قدرت خود سوءاستفاده کند و این بدهی را انبر دازد تا سازمان ناچار باشد برای پرداخت مستمری بازنشستگان، از بانک وام بگیرد.

۶ هزار میلیارد تومان تعهد دولت در قبال این ۲۶ قانون پرداخت نمی‌شود. به همین دلیل از دولت سیزدهم انتظار می‌رود حداقل این بدهی ماهیانه را سر وقت بپردازد تا بدهی دولت به سازمان بیشتر از ۴۵۰ هزار میلیارد تومان نشود. حسینیان با اعلام اینکه سازمان تامین اجتماعی برای پرداخت مستمری بازنشستگان وام

بین نسلی، توانمندسازی و تحول اجتماعی در این سیاست‌ها مدنظر است.

رئیس کمیسیون علمی فرهنگی و اجتماعی دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام با بیان اینکه مخاطب این سیاست‌ها همه ارکان نظام است، اظهار کرد: در گام نخست باید فهم درستی از سیاست‌ها داشته باشیم و بتوانیم در ارائه نقش‌ها و وظایف دستگاه‌های مختلف برنامه واحدی ایجاد کنیم. وی گفت: احکام مرتبط با هر عنوان این سیاست‌ها باید با تعیین دستگاه متولی و براساس چارچوبی مشخص و مدون تهیه شود. مظفر همراهی همه دستگاه‌های اجرایی را با وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی ضروری عنوان کرد و افزود: این وزارتخانه می‌تواند محور تقسیم نقش و ایجاد هم‌افزایی حاکمیتی برای رفاه اجتماعی در کشور باشد.

رفاه اجتماعی و تحقق سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری در کشور باشد. حسین مظفر اظهار داشت: تحقق اصول قانون اساسی در گسترش رفاه اجتماعی و عدالت محوری انقلاب اسلامی از اهداف کلان سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی است. وی بر لزوم ساماندهی صندوق‌های بازنشستگی و جلوگیری از بحران آفرینی برخی صندوق‌های ناکارآمد تاکید کرد. مظفر به محورها و چشم‌انداز سیاست‌های تأمین اجتماعی اشاره کرد و افزود: پوشش بیمه‌ای فراگیر، رفع فقر، رعایت تعهدات

لزوم همراهی همه ارکان نظام برای اجرای این سیاست‌ها، گفت: بانک اطلاعاتی رفاه ایرانیان پشتوانه‌ای برای این اهداف است و در حوزه وزارت مردم به صورت مستمر کار گروهی ویژه این روند را دنبال می‌کنند. در ادامه این نشست رئیس کمیسیون علمی، فرهنگی و اجتماعی دبیرخانه مجمع تشخیص مصلحت نظام همراهی همه دستگاه‌های اجرایی را با وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی ضروری عنوان کرد و گفت: این وزارتخانه می‌تواند محور تقسیم نقش و ایجاد هم‌افزایی حاکمیتی برای گسترش

پیشنهادهای مطرح‌های همسویان سیاست‌ها زمان تعیین شده است. در پایان مدت شش ماه نیز طرح‌ها و پیش‌نویس‌های تدوین شده به صورت مصوباتی جامع به دفتر رهبری و مجمع تشخیص مصلحت نظام ارسال می‌شود. وی اظهار داشت: جمهوری اسلامی ایران کارنامه پرافتخاری در خدمات به محرومین و گسترش رفاه اجتماعی دارد و این سیاست‌های ابلاغی نیز می‌تواند با ایجاد هم‌افزایی حاکمیتی، به رفع چالش‌های موجود کمک کند. وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی با تاکید بر

وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی گفت: سیاست‌های ابلاغی برای نظام تأمین اجتماعی می‌تواند با ایجاد هم‌افزایی حاکمیتی، به رفع چالش‌های موجود کمک کند و در این مسیر وزارت مردم نقش محوری دارد. به گزارش توسعه ایرانی، حجت‌الله عبدالملکی در نشست شورای عالی اجرای سیاست‌های کلی تأمین اجتماعی اظهار داشت: بادیستور ریاست جمهوری ۲ ماه‌برای تهیه

خبر

رئیس کانون بازنشستگان قرچک:

سازمان تامین اجتماعی قلك دولت‌های ناكارآمد است

رئیس کانون بازنشستگان قرچک با ابراز تأسف از اینکه دولت بیش از ۴۵۰ هزار میلیارد تومان به تامین اجتماعی بدهکار است، گفت: هرگاه که برای گرفتن خدمتی قانونی یا امکانات رفاهی به تامین اجتماعی مراجعه می‌کنیم، پولی یا کسری بودجه را بهانه می‌کنند. به گزارش ایلنا، سیدعلی حسینیان با ابراز تأسف از اینکه تامین اجتماعی برای گرفتن حق قانونی خود باید به دولت التماس کند، گفت: در مملکتی که قانون حاکم باشد و قانون حرف اول و آخر را بزند، التماس کردن برای گرفتن حقی قانونی هیچ معنا و مفهومی ندارد. وی افزود: باید با یک نامه‌نگاری ساده، سازمان

تأمین اجتماعی میزان طلب خود را به دولت بگوید و دولت به سرعت آن را بپردازد؛ زیرا مطالبه‌ای قانونی است. عضو هیات مدیره کانون بازنشستگان استان تهران با انتقاد از اینکه دولت‌ها در تمامی سال‌های گذشته نگاه منفعت طلبانه‌ای به تامین اجتماعی داشته‌اند، گفت: این سازمان به قلم دولت‌ها، پوشش ناکارآمدی‌ها و حیاط خلوت آقایان و آقا زاده‌ها تبدیل شده است.

وی با اعلام اینکه هرگاه دولت با کسری بودجه روبه‌رو شده، دست در جیب تامین اجتماعی کرده، گفت: دولت در قالب ۲۶ قانون، سهم بیمه کارفرمایان بسیاری از کارگاه‌ها را برعهده گرفته است. از آنجا که میلیون‌ها کارگر از داشتن بیمه

سود افزایش قدرت خرید کارگر به جیب کارفرما می‌رود

عضو کانون عالی شوراهای اسلامی کار با بیان اینکه افزایش حقوق و دستمزد موجب بالا رفتن آمار اشتغال و رونق بازار کار می‌شود، تاکید کرد: وقتی قدرت خرید کارگر بالا برود سود آن به جیب کارفرما می‌رود. علی اصلائی در گفت‌وگو با ایسنا در ارزیابی وضعیت بازار کار در سال ۱۴۰۱ گفت: در بحث اشتغال، اکثر کارخانه‌ها به دنبال کارگر هستند هرچند هنوز با کمبود کارگر مواجه هستند ولی کارفرمایان دنبال نیروی کار می‌گردند و با توجه به اتفاق مثبتی که در بحث دستمزد در شورای عالی کار رخ داد می‌توان امیدوار بود که امسال رشد آمار اشتغال را شاهد باشیم.

وی ادامه داد: البته چون خیلی از کارخانه‌ها واحدهای صنفی از ۱۵ فروردین به بعد فعالیت خود را شروع کرده‌اند نمی‌توان پیش‌بینی کرد که چه میزان جذب یا تعدیل و اخراج نیرو داشته‌اند و باید منتظر تمدید قراردادها و کار و ارسال لیست بیمه کارفرمایان به سازمان تامین اجتماعی در پایان فروردین ماه باشیم.

رئیس کانون شورای اسلامی کار البرز ادامه داد: در یک نمونه اتاق بازرگانی در مورد شهرک صنعتی اشتهار اعلام کرد که هر تعداد کارگر ساده و تخصصی وجود دارد برای کار در این شهر که معرفی کنیم که این امر نشان می‌دهد واحدهای تولیدی خوب کار می‌کنند و افزایش دستمزد باعث انگیزه شده است.

وی درباره برخی اظهارات که مصوبه دستمزد را موجب کاهش قدرت خرید کارگران در سال جاری عنوان می‌کنند، گفت: افزایش دستمزد قدرت خرید را تقویت می‌کند و بر همین اساس انتظار داریم که امسال افزایش آمار اشتغال را شاهد باشیم.

اعتراض کارگران آبفای بهبهان به عدم دریافت مطالبات

کارگران پیمانکاری آب و فاضلاب بهبهان در استان خوزستان، روز گذشته و برای دومین روز متوالی به عدم دریافت دو ماه حقوق و عیدی اعتراض کردند. به گزارش ایلنا، این کارگران از پاسخ مبهم شرکت آب و فاضلاب به پرداخت مطالباتشان انتقاد کرده و می‌گویند: چرا با حقوق ما کارگران تاخیر پرداخت شود، بهرغم اینکه دریافتی ما از کارگران رسمی پایین‌تر است.

این کارگران می‌گویند: با وجود بیان اعتراضات مان، از هیچ‌یک از مدیران و مقامات پاسخ روشنی نگرفتیم.

قرارداد موقت در کار مستمر معنادارد

یک فعال حوزه کار با بیان اینکه در بسیاری از کشورها کارگران بعد از سه سال کار تبدیل وضعیت شده و قرارداد آنها در کارهای مستمر، دائمی شده، تاکید کرد: اگر بستن قرارداد موقت کار در کارهای مستمر از بین برود و قرارداد کارگر دائمی نشود نه تنها در بهره‌وری بنگاه و نیروی کار تاثیر گذار است بلکه موجب افزایش کیفیت تولید داخلی و رفع دغدغه امنیت شغلی نیروهای کار می‌شود.

رحمت‌الله پور موسی در گفت‌وگو با ایسنا با تاکید بر ضرورت ساماندهی و تعیین تکلیف نیروهای قراردادی و پیمانکاری اظهار کرد: در کارهایی که جنبه مستمر و دائم دارند قرارداد کار موقت معنا و مفهومی ندارد ولی متأسفانه بر این کارها مهر قراردادی زده‌اند.

وی ادامه داد: بارها اعلام کرده‌ایم که آیین‌نامه تبصره دو ماده ۷ قانون کار که از آن سوءاستفاده می‌شود هرچه سریع‌تر تهیه و تدوین شود تا تکلیف نیروهای قراردادی حتی شرکتی و پیمانکاری در شرکت‌ها و مجموعه‌ها مشخص شود ولی متأسفانه با کارگرانی که حتی بیش از ۲۳ سال سابقه کار دارند همچنان قرارداد موقت منعقد می‌شود.

پور موسی گفت: وزارت کار باید آیین‌نامه تبصره دو ماده ۷ قانون کار را تهیه و این ماده را اصلاح کند و در قالب یک لایحه به مجلس بفرستد و مجلس آن را تایید کند تا در کارهایی که جنبه مستمر و دائمی دارند دیگر قرارداد موقت با نیروی کار منعقد نشود.

وزیر کار:

هم‌افزایی حاکمیتی برای گسترش رفاه اجتماعی شکل می‌گیرد